

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Difficultas resolvitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

44 Obijcies secundò contra secundam conclusionem. Illud quod habet rationem medii, & dispositionis, est minus perfectum eò quod habet rationem termini, & finis, ac ultimæ formæ: Sed gratia sacrificans, & alia dona supernaturalia, se habent respectu visionis beatæ, sicut media ad finem, & dispositiones ad formam ultimam; unde gratia vocatur à D. Thoma 2. 2. quæst. 24. art. 3. ad 2. *quædam inchoatio gloriæ in nobis*: Ergo gratia est minus perfecta quam visio beatifica, ac proinde quàm lumen gloriæ, quod est principium proximum & immediatum illius.

Respondeo distinguendo Majorem: Illud quod habet rationem medii, est minus perfectum, eò quod habet rationem ultimi finis, objectivi, concedo: formalis, nego. Similiter distinguo Minorem: se habent sicut media ad finem, formalem, concedo: objectivum, nego.

Explicatur: Visio beatifica est solum finis ultimus ac beatitudo formalis, quia est consecutio ultimi finis, ut docet D. Thomas 1. 2. quæst. 3. art. 8. ad 2. Quod autem ad finem qui est consecutio ordinatur, non opus est ut sit illo imperfectius: sicut nec unumquodque quod est propter suam operationem, oportet esse imperfectius illâ, aut ejus principio effectivo proximo.

Ad aliud quod additur, dicendum quod gratia dicitur inchoatio gloriæ, aut semen illius, vel dispositio ad illam; non quia sit esse imperfectior, sed quia illam virtute continet, tanquam principium meriti de condigno vitæ æternæ; nam ut ait D. Thomas quæst. 29. de verit. art. 6. *Meritum est causa præmi secundum reductionem ad causam efficientem, in quantum meritum facit dignum præmio, & per hoc ad præmium disponit.*

ARTICULUS V.

Quomodo concurrat intellectus lumine gloriæ elevatus ad visionem beatificam, an ut causa principalis, vel instrumentalis?

§. I.

Præmittitur quod apud omnes est certum.

45 C Uppono tanquam certum, & ab omnibus fere Theologis contra Nominales receptum: Deum non producere visionem beatificam in intellectu beati, ipso merò passivè se habente, sed intellectum creatum lumine gloriæ elevatum, activè in eam influere.

Ratio fundamentalis est, quia visio beata est actio vitalis: Ergo debet activè procedere ab intellectu creato, lumine gloriæ perfuso. Consequenter patet: in hoc enim differt natura vivens ab inanimata, quod illa se movet ab intrinseco, & est principium activè influens in suas operationes; altera verò solum ab intrinseco movetur, & in se recipit motum ab alio productum. Antecedens verò probatur primò, quia in Scriptura, beati videntes Deum dicuntur vivere vitæ æternæ juxta illud Joan. 17. *Hæc est vitæ æternæ, ut cognoscant te Domine verum.* Secundò, quia videre Deum, est intelligere, & cognoscere illum ut in se est. Sed intellectus & cognitio, actio vitalis est, ut constat; sicut esse intellectivum & cognoscitivum, dicitur gradum vitæ perfectissimum: Ergo visio beatifica, actio vitalis est.

Tertio, Sicut gratia habitualis est participatio vitalitatis divinæ per modum radicis, ita etiam

A lumen gloriæ est formalis participatio vitæ divinæ per modum principij proximi: unde sicut homo justus, per gratiam & charitatem vivit vitæ supernaturali, ita & beatus, videndo Deum vivit vitæ æternæ & beatæ.

Confirmatur primò ex Tridentino sess. 6. can. 4. definiente, liberum arbitrium non se habere merè passivè in ordine ad actus quibus ad justificationem disponitur: Sed non alia ratione, ad actus prædictos non comparatur merè passivè liberum arbitrium creatum, nisi quia sunt vitales, & consequenter debent procedere ab intrinseco: Ergo cum visio beatifica vitalis sit, debet etiam à principio intrinseco activè concurrente procedere.

Confirmatur secundò: Si beati nihil agerent in visione beatifica, frustra daretur eis lumen gloriæ, frustra essentia divina eorum mentibus uniretur per modum speciei impressæ & expressæ: ad quid enim illa visionis beatæ principia, si nullam eliciant intellectionem, sed merè passivè se habeant? Et si Deus tantum in illis, & non per illos operatur, ad quid elevatur eorum intellectus? Hoc præsupposito tanquam certo, inquirunt Theologi modum quo intellectus lumine gloriæ elevatus, activè influit in visionem beatam, an ut causa principalis, vel instrumentalis.

§. II.

Difficultas resolvitur.

D Ico igitur: Intellectus creatus, lumine gloriæ perfusus, producit efficienter visionem beatificam, ut vera causa secunda principalis, & non ut merum instrumentum Dei. Est contra Suarez lib. 2. de attrib. cap. 16. Vazquem, & alios recentiores. Est tamen D. Thomæ 2. 2. quæst. 29. art. 2. & quæst. 24. verit. art. 1. ad 5. & omnium Thomistarum.

Probatur primò conclusio: Nam ut docet S. Thomas loco ultimo citato, causa instrumentalis est illa, quæ ita movetur ab aliquo agente extrinseco, ut tamen seipsam à principio intrinseco non moveat; ut constat in ferra, malleo, & aliis instrumentis artificialibus: Sed intellectus creatus, lumine gloriæ perfusus, non ita movetur à Deo ad visionem beatificam, ut seipsam à principio intrinseco non moveat: Ergo non concurrat ad illam per modum instrumenti, sed per modum causæ principalis. Major patet, Minor probatur. Intellectus videns Deum, vitaliter operatur, & vivit vitæ æternæ & beatæ, ut ostendimus §. præcedenti: Sed de ratione causæ vitalis, & vitaliter operantis est, quod se movet ab intrinseco, ut docent Philosophi in libris de anima: Ergo intellectus videns Deum, movet se ab intrinseco ad visionem beatificam.

Probatur secundò: De ratione instrumenti propriè sumpti est, ut eleveur extra latitudinē sui objecti adequati; ut constat in aqua baptismali, quæ elevatur ad producendam gratiā, quæ est extra latitudinē objecti adequati cujuscunque agentis creati: Sed intellectus creatus in visione beatifica non elevatur extra latitudinē sui objecti adequati; ut patet ex dictis in prima disputatione, ubi ostendimus, quod licet Deus clarè visus, non contineatur intra objectum connaturale & proportionatum intellectus creati, continetur tamē intra latitudinē objecti adequati illius, quod est ens ut sic, analogicè commune Deo & creaturis: Ergo intellectus creatus, lumine gloriæ perfusus, non concurrat instrumentalis

